

Recursos instrumentals per a la recerca en antropologia

Codi: 101261
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500256 Antropologia Social i Cultural	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Miranda Jessica Lubbers

Correu electrònic: MirandaJessica.Lubbers@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Jordi Castellvi Girbau

Ignacio Fradejas Garcia

Equip docent extern a la UAB

A determinar

Prerequisits

Els coneixements necessaris són els següents:

- Coneixements generals d'antropologia.
- Coneixements d'informàtica a nivell d'usuari.
- Es recomana haver cursat Tècniques de Recerca en Antropologia Social i Cultural.

Objectius

Els objectius de l'assignatura són els següents:

- Conèixer els models generals de captació, gestió, tractament i anàlisi d'informacions qualitatives i quantitatives necessaris per dur a terme la recerca antropològica.
- Disposar d'experiència en l'ús dels principals programes relacionats amb la recerca en antropologia: gestió de referències bibliogràfiques, transcripció, anàlisi de contingut, anàlisi de xarxes socials, estadística bàsica, etc., així com les eines ofimàtiques més comunes.
- Dissenyar processos de captació, neteja, formalització, anàlisi i gestió de grans quantitats de dades de fonts diverses per a la recerca antropològica.

Competències

- Produir materials relacionats amb la diversitat cultural susceptibles de tenir un impacte crític en les concepcions de sentit comú.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar els procediments, les tècniques i els recursos instrumentals per desenvolupar treball de camp etnogràfic.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament les dades procedents de les recerques i els informes antropològics.
2. Analitzar un fet d'actualitat des de la perspectiva antropològica.
3. Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la gènesi d'aquesta per evitar les projeccions etnocèntriques.
4. Aplicar els codis ètics vigents al treball de camp etnogràfic.
5. Aplicar una perspectiva holística al problema d'estudi i analitzar les institucions humanes dins de configuracions culturals més àmplies.
6. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
7. Establir relacions etnològiques de confiança amb els subjectes, que estimulin la producció i la fiabilitat de les dades.
8. Exposar en forma narrativa els resultats del treball, d'acord amb els canons crítics de la disciplina i tenint en compte els diferents públics a qui van dirigits.
9. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
10. Mantenir una conversa adequada al nivell de l'interlocutor.
11. Obtenir i registrar dades etnogràfiques aplicant les diferents tècniques de recollida i anàlisi, utilitzant en especial procediments qualitius i la pràctica de l'observació participant.
12. Operacionalitzar els conceptes teòrics i posar a prova les explicacions dels fenòmens socioculturals.
13. Participar en debats sobre fets històrics i actuals respectant les opinions dels altres participants.
14. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos científics.
15. Resoldre problemes de manera autònoma.
16. Seleccionar les tècniques adequades per a cada disseny de recerca.

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'estructuren en diferents blocs temàtics:

1. Introducció a la gestió de la informació
2. La recerca ètica i el codi de bones pràctiques de la investigació científica a la UAB
3. Recerca de literatura i de dades estadístiques (ISI-Web of Knowledge/Scopus/Google Scholar; Webs INE/IDESCAT)
4. Gestió de referències bibliogràfiques (Mendeley)
5. Treball de camp: Eines per prendre notes (OneNote), eines audiovisuals, enquestes web (SurveyMonkey/Google Forms)

6. Anàlisi de dades: Transcripció de entrevistes (eines per a la transcripció com Express Scribe), introducció a la codificació i anàlisi d'informació qualitativa (Atlas.ti), introducció al anàlisi d'informació quantitativa (Excel)
7. Eines especials en l'antropologia: Anàlisi del consens cultural (UCINET), anàlisi de xarxes (Vennmaker) i genealogies
8. Presentació de resultats: Preparació de textos amb Word (Plantilles, construcció d'índexs i taules), presentació oral (PowerPoint i equivalents), construcció de vídeos o animacions (movavi, Powtoon), i el ús d'imatges
9. Altres recursos

Metodologia

En aquesta assignatura distingim entre classes teòriques i practiques de laboratori.

Classes teòriques. A les classes teòriques es disposarà d'una introducció per part del docent, amb exemples i discussions amb els/les participants. En aquestes classes es recomanaran lectures en funció dels interessos dels/de les participants. En aquestes classes s'utilitzaran transparències i connexions a Internet allà on sigui convenient. Al Campus Virtual es penjaran diversos resums dels materials d'acord amb la dinàmica de les classes. Durant algunes de les classes teòriques, es desenvoluparan pràctiques d'aula en funció de la dinàmica de les classes. A les pràctiques d'aula es proposarà una activitat per parelles o en petits grups relacionada amb el temari. Aquesta activitat es recollirà, en paper, al final de la classe i formarà part de l'avaluació continuada.

Pràctiques de laboratori. Durant aquestes sessions, els i les alumnes realitzen un exercici amb el programari relacionat amb el tema de la classe (sols, en parelles o petits grups, tal com indica el/la professor(a)), guiat per el/la professor/a i un full d'instruccions que els/les permet realitzar l'exercici pel seu compte i en el seu tempo; el/la professor(a) pot explicar les instruccions davant del grup i respondre a preguntes individuals. Els/les participants exposaran en forma narrativa els resultats d'aquestes activitats en informes.

Les dates de les classes teòriques i pràctiques de laboratori consten al calendari del curs, establert des del primer dia. Els/Les docents tractaran de respectar, en la mesura del possible, les dates establertes, però els/les alumnes han de tenir en compte que es tracta d'un calendari que pot sofrir petites modificacions (per vagues, malaltia...). Qualsevol canvi serà notificat via Campus Virtual. És responsabilitat de l'alumne mantenir-se informat/da dels possibles canvis.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	17	0,68	2, 3, 4, 5, 9, 10, 13, 14
Pràctiques de laboratori	33	1,32	1, 6, 8, 11, 12, 13, 16
Tipus: Supervisades			
Pràctiques programades	38	1,52	6, 11, 16
Tipus: Autònomes			
Lectura bibliogràfica i recerca en internet	50	2	5, 7, 8, 11, 12, 15, 16

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura s'entén com un procés continuat que s'estén durant el període lectiu i es desenvolupa a través de les següents activitats:

1. Participació (20%)

- Assistència a classe i participació activa en les classes teòriques, les discussions i les pràctiques d'aula (es qualifica amb 0-1 per a cada classe; la mitjana de totes les classes es reconverteix a la escala 0-2 per obtenir el 20% de la nota final). Aquesta activitat avaluativa parcial no es recuperable en una data o un moment posteriors als establerts.

2. Qualitat de les pràctiques de laboratori i puntualitat en el lliurament d'aquestes (60%)

- Al llarg del curs es realitzaran 14 pràctiques de laboratori. Durant aquestes sessions, els i les alumnes realitzen un exercici amb el programari relacionat amb el tema de la classe (sols, en parelles o petits grups, tal com indica el/la professor(a)). Els/les participants exposaran en forma narrativa els resultats d'aquestes activitats en informes.
- Es demana als estudiants que lliurin l'informe de l'exercici en català, castellà o anglès (sols, per parelles o grups, segons la manera de treball durant la pràctica). El informe s'hauria de carregar a Moodle dins d'una setmana de la seva realització, mitjançant l'opció "Lliurament de treballs" del Campus virtual. Cal incloure els NIUs, cognoms i noms dels/de les alumnes en el document i cal tenir el format Word o PDF (o a vegades el format del programa utilitzat).
- La qualificació de cada informe serà de 0 a 3. Es penjaran les notes aproximadament en el termini d'una setmana després de la data límit de lliurament.
- Per al conjunt de pràctiques, es pren la mitjana de les 14 qualificacions dels informes i es reconverteix a la escala 0-6 per obtenir el 60% de la nota final.
- Si no és possible fer l'enviament en el període establert es podrà lliurar el dia de la recuperació de notes.
- Per tal de aprobar la assignatura, és necessari haver lliurat i aprovat almenys 8 de les pràctiques proposades.

3. Qualitat del treball personal (20%)

- Per últim, es lliura, al final de l'assignatura, una valoració individual i escrita sobre la utilitat del conjunt del programari que es utilitza en les pràctiques per a la recerca antropològica (Com ho faríeu servir, quins avantatges i desavantatges veieu, què falta, ...). Aquesta valoració està basada en una reflexió individual sobre les classes teòriques i pràctiques i requereix que l'estudiant faci un seguiment continu del seu aprenentatge. Es recomana que l'estudiant faci preguntes durant les classes o tutorias per resoldre dubtes. De nou, es demana als estudiants que lliurin l'informe d'aquest treball personal en català, castellà o anglès. El informe s'hauria de carregar a Moodle dins de una setmana des de l'última pràctica, mitjançant l'opció "Lliurament de treballs" del Campus virtual. Cal incloure el NIU, cognoms i nom del/de la alumne/a en el document i cal tenir el format Word o PDF.
- La qualificació serà de 0 a 10 i es reconverteix per obtenir el 20% de la nota final.

Re-avaluació

A finals de l'assignatura es reservarà una sessió de recuperació de pràctiques no lliurades per raons justificades (per mitjà de justificació oficial) i de pràctiques lliurades però no aprovades. El no lliurament és justificable per raons: laborals, familiars, malaltia. Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat [no significa aprovat] en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total. La re-avaluació consistirà en refer la pràctica o pràctiques suspeses.

A més a més, en el cas de suspendre el treball personal, l'estudiant pot recuperar aquest treball en base de la valoració del/de la professor/a dins de dues setmanes de la sessió de recuperació.

La nota final es comunicarà pel campus virtual i es programarà una sessió de revisió de notes.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació	20%	2	0,08	2, 15, 16

Pràctiques programades	60%	8	0,32	1, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Treball personal	20%	2	0,08	1, 5, 6, 8, 9, 12

Bibliografia

Recomanada:

Paulus, Trena M, Lester, Jessica N., & Dempster, Paul G. (2014). *Digital tools for qualitative research*. London: Sage.

Complementària:

American Association of Anthropology (adopted in 1971, amended in 1986). *Principles of Professional Responsibility*. <http://www.americananthro.org/ParticipateAndAdvocate/Content.aspx?ItemNumber=1656>

Bernard, Russell H. (2002). *Research methods in anthropology. Qualitative and quantitative approaches*. Walnut Creek, CA:Altamira Press.

Cea D'Ancona, Ma. Angeles (1996). *Metodología cuantitativa: Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis.

Kadushin, Charles (2013). *Comprender las redes sociales: Teorías, conceptos y hallazgos*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas. [traducción]

Ruiz Olabuénaga, José Ignacio (2007). *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

Weller, Susan C. (2007). Cultural consensus theory: Applications and frequently asked questions. *Field Methods*, 19(4), 339-368.